

MANUAL DE PREVENCIÓ DE RISCOS PENALS DEL GRUP MINA AIGÜES DE TERRASSA

1. Introducció i objectius

El present Manual de prevenció de riscos penals té com a finalitat establir un sistema de prevenció de delictes a través d'actuacions i controls, a fi d'evitar la producció dels mateixos.

També disposa com s'ha d'actuar en cas que es detecti la comissió d'algun delicte.

Els procediments i demés disposicions d'aquest manual de prevenció són d'obligat compliment, concreten la clara oposició dels òrgans de Govern i Direcció de les entitats que s'integren en el Grup de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA i Fundació Privada Mina d'Aigües, amb l'abast que es defineix en el present Manual, a que aquestes es puguin beneficiar mitjançant comportaments no ètics, en especial els que puguin ser constitutius de delictes i, per aquest motiu, tenen la màxima jerarquia normativa per a les mateixes.

2. Definicions

- a- Codi de l'Organització del Grup Mina Aigües de Terrassa:** Conjunt de valors que configuren la "visió", "missió" i objectius, així com el Codi d'Actuació del Grup Mina Aigües de Terrassa aprovades pel Consell d'Administració en data 22 de juliol de 2002, desenvolupat posteriorment pel Comitè Ètic de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA en documents que concreten cada un dels punts del Codi d'Actuació.

És d'obligat compliment per a totes les persones empleades i membres dels òrgans de govern.

- b- Codi Ètic del Consell:** Conjunt de compromisos i responsabilitats ètiques a les que es sotmeten totes les persones membres dels òrgans de govern de les entitats que integren el Grup Mina Aigües de Terrassa, als efectes del present Manual, aprovades en sessió del Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA de data 22 de juliol de 2002, modificada la seva redacció en la reunió de 28 de gener de 2004 i desenvolupades en determinats aspectes per la Guia d'Actuació aprovada pel Consell d'Administració de 26 de març de

2014. L'esmentat Codi Ètic és ratificat pel Consell d'Administració d'Inmobiliària Mina dins l'any 2015, pel Consell d'Administració de Patmina SL i per els/les administradors/es solidaris/es de Serveis de l'Aigua SA. Aigües de Matadepera SA i Fundació Privada Mina Aigües de Terrassa disposen del seu propi Codi Ètic.

És d'obligat compliment per a totes les persones membres dels òrgans de govern.

- c- **Codi Ètic dels Directius i Caps:** Conjunt de pautes de comportament que s'adjunta als contractes laborals de determinades persones empleades de les entitats que integren el Grup Mina Aigües de Terrassa per raó de les seves responsabilitats.

És d'obligat compliment per a totes aquelles persones empleades que han signat l'esmentat document.

- d- **Delicte:** Acció o omissió dolosa o imprudent tipificada com a tal per la llei (Codi Penal) a la que s'hi imposa una pena.
- e- **Denúncia:** Als efectes d'aquest Manual es considera denúncia, qualsevol informació de la que se'n pugui derivar la comissió d'un delicte o irregularitat dins l'àmbit d'aplicació d'aquest Manual. Per tant, pot ser qualsevol informació comunicada a través del canal específic de denúncia previst en aquest Manual o qualsevol altre dels canals existents de Comunicació directa de les persones empleades i clients/es del Grup amb la seva Direcció General, els canals de comunicació, queixa i reclamació habilitats per als clients/es, el resultat de qualsevol inspecció o auditoria, els informes de les auditories internes o externes dels sistemes de qualitat i, en general, qualsevol canal pel que es pugui tenir coneixement dels referits fets.
- f- **Òrgan de govern:** Són els òrgans d'administració de les societats del Grup i el Patronat de Fundació Mina.
- g- **Empleats/des:** Persones amb relació laboral amb qualsevol de les societats del Grup de Mina Pública Aigües de Terrassa SA o amb Fundació Privada Mina d'Aigües de Terrassa.
- h- **Grup Mina Aigües de Terrassa:** Als efectes d'aquest Manual l'integren totes les empreses del Grup de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA i la Fundació Privada Mina d'Aigües de Terrassa.
- i- **Sistema Integrat de Gestió:** Part del sistema general de gestió que inclou l'estructura organitzativa, les activitats de planificació, les responsabilitats, les pràctiques, els procediments, els processos i els recursos per a desenvolupar, aplicar, assolir, revisar i mantenir els sistemes de gestió de la qualitat, del medi ambient, de l'energia i de la innocuïtat.

3. Marc normatiu d'aplicació

La legalitat vigent, en especial la penal, d'aplicació on el Grup Mina Aigües de Terrassa desenvolupi les seves activitats.

El Codi del Consell de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA, el Codi de l'Organització del Grup Mina Aigües de Terrassa i el Codi Ètic de Persones Directives i Caps.

La Política de Responsabilitat Social Corporativa i les polítiques en que es desplega: Política per a les Persones i el Coneixement, Política per a la Seguretat i la Salut Laboral, Política de Gestió Integrada, Política de Qualitat de Laboratori, Política d'Innovació, la Política General de Compres i la Declaració Ambiental de Mina Pública d'Aigües de Terrassa.

Manuais, Procediments, Instruccions Tècniques (ITT) i Procediments Normalitzats de Treball (PNts) del sistema integrat de gestió i el sistema de prevenció de riscos laborals, els Plans de Prevenció de Riscos Laborals, les planificacions anuals d'activitat preventiva, el Manual de Prevenció de Riscos Laborals, els manuals d'autoprotecció i demés documentació del sistema de gestió de seguretat i salut.

El Manual de crisi i el Pla d'Emergència Ambiental i la instrucció d'actuació davant incidents i accidents.

El Comunicat sobre tractament de dades personals i ús de les tecnologies de la informació de març de 2013 i el Protocol d'Instal·lació de software de 15 de desembre de 2011.

La carta de Compromisos amb els/les Clients/es.

Sistema de poders i el protocol d'utilització de signatures digitals.

Protocol d'actuació amb funcionariat públic, aprovat pel Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa en data 30 de setembre de 2015, ratificat pels òrgans de govern de les societats del Grup i de Fundació Mina.

Protocol d'actuació en les relacions amb el sector privat, aprovat pel Consell d'Administració en data 30 de setembre de 2015, ratificat pels òrgans de govern de les societats del Grup i de Fundació Mina.

Protocol de patrocini, mecenatge i col·laboració aprovat pel Consell d'Administració en data 30 de setembre de 2015, ratificat pels òrgans de govern de les societats del Grup i de Fundació Mina.

4. Àmbit d'aplicació

El present Manual és d'aplicació a totes les persones assalariades del Grup Mina Aigües de Terrassa i als/les membres dels seus òrgans de govern.

5. Model de prevenció de riscos penals

La implementació del Programa de Prevenció de Riscos Penals s'ha portat a terme en virtut del previst al Codi Penal de l'Estat espanyol on regula la responsabilitat penal de les persones jurídiques.

Té per finalitat exercir un control adequat, en funció dels riscos detectats i de la seva catalogació per raó de l'activitat de l'empresa, per intentar evitar que es puguin portar a terme actuacions que impliquin riscos penals.

5.1. Avaluació i identificació de riscos penals que han de ser previnguts

5.1.1. Mapa de riscos i criteris de prioritització de delictes

El Model analitza tots els delictes que en poden ser penalment responsables les persones jurídiques, establint un nivell de risc per a cada un d'ells o descartant la possibilitat de que es puguin imputar a les entitats del Grup Mina Aigües de Terrassa per raó de les seves activitats.

En funció d'aquesta prioritització s'estableixen unes mesures concretes de prevenció. Els delictes quina comissió es descarta, no contempen cap mena de mesura.

El mapa de riscos és elaborat, aprovat i revisat segons es preveu en el present programa pel Comitè Ètic de Mina Pública d'Aigües de Terrassa i és comú per a totes les entitats del Grup.

5.1.2. Procediment d'actualització del mapa de riscos

5.1.2.1. Detecció de nous comportaments de risc

Tanmateix, la detecció de nous comportaments inicialment descartats o situacions d'entorn que puguin comportar el risc de la seva comissió per haver-se produït situacions en d'altres empreses que podrien ser possibles en la nostra empresa, comportarà:

- 1- L'obertura d'un expedient de revisió del mapa de riscos i mesures de prevenció per part de la Presidència del Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA o per part del Comitè Ètic.
- 2- De l'obertura de l'expedient se n'informarà a la Direcció General i a la Presidència de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA.

5.1.2.2. Establiment d'un nou control o modificació dels existents

Obert l'expedient, la Presidència del Consell d'Administració o el Comitè Ètic procedirà de la següent forma:

- 1- La Presidència del Consell d'Administració o el Comitè Ètic recollirà tota la informació necessària i en farà una anàlisi.
- 2- Si detecta que efectivament hi ha un risc penal, farà una proposta de mesures, que en el cas de la Presidència del Consell d'Administració sotmetrà a la consideració del Consell d'Administració i en el cas del Comitè Ètic el posarà en comú amb els/les responsables de les àrees o departaments afectats, els/les quals faran els suggeriments que considerin oportuns.
- 3- Si de l'anàlisi previ es considera que la situació denunciada no comporta cap risc, es tancarà l'expedient. En cas dels oberts pel Comitè Ètic, es donarà compte periòdicament a la Direcció General.
- 4- El Consell d'Administració, si escau, adoptarà les mesures corresponents.
- 5- El cas dels expedients oberts pel Comitè Ètic, aquest traslladarà la nova mesura o la modificació d'una ja existent a la Direcció General per a la seva aprovació i, en el seu cas, a Presidència per a elevar-ho a l'aprovació del Consell d'Administració. D'aquestes comunicacions se'n deixarà constància en els actes de les reunions de la Secretaria General i Presidència del Comitè Ètic amb la Direcció General o mitjançant correu electrònic.
- 6- Un cop aprovat, es procedirà a la seva immediata implementació, adaptant, en el seu cas, les normes internes i procediments a que fa referència l'apartat tres que pertoqui.
- 7- S'impartirà la corresponent formació i difusió de les modificacions.

5.2. Procediments, mesures de vigilància i control en relació als riscos detectats.

Les mesures de vigilància i control s'incorporen, sempre que sigui possible, als corresponents procediments de gestió de qualitat, medi ambient, innocuïtat i seguretat i salut laboral.

Després de les auditories de qualitat, ja siguin internes o externes, s'emetrà un informe específic adreçat al Comitè Ètic sobre els incompliments i no conformitats en relació a les mesures contemplades en els diferents procediments per a la prevenció de delictes penals.

Tanmateix, el Consell d'Administració i el Comitè Ètic, poden acordar auditories addicionals o els controls que entenguin per convenients per a la seva funció de supervisió i control que tenen encomanada en els respectius àmbits de control que tenen assignats, en especial respecte d'aquelles mesures no incorporades als procediments de qualitat i medi ambient.

5.3. Responsabilitats. Òrgans de supervisió i control

La màxima responsabilitat en matèria de prevenció de riscos penals recau en el Consell d'Administració.

La Direcció General té les màximes responsabilitats respecte de les persones empleades de les entitats del Grup Mina Aigües de Terrassa.

Els Òrgans de supervisió i control:

- 1- El Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA és l'òrgan que té confiades les funcions de supervisió i control del model de riscos penals al Grup Mina Aigües de Terrassa respecte de les persones membres dels òrgans de govern i de la Direcció General.

En el supòsit que Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA no estigui autoritzada en el futur a presentar el compte pèrdues i guanys abreujat d'acord amb la legislació aplicable, el Consell nomenarà, a proposta de la Presidència, un Comitè de supervisió del funcionament i del compliment del model de prevenció de delictes, que estarà presidit per la mateixa Presidència del Consell d'Administració i que, d'acord amb el que exigeix la Llei, estarà dotada de poders autònoms d'iniciativa i de control.

- 2- El Comitè Ètic de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA és l'òrgan que té confiades les funcions de supervisió i control del model de prevenció de riscos penals al Grup Mina Aigües de Terrassa respecte de les `persones empleades.

Aquest Comitè és nomenat per la Direcció General de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA i d'acord amb el que exigeix la Llei, està dotat de poders autònoms d'iniciativa i de control en el seu àmbit d'actuació.

Està presidit per la Secretaria General i Jurídica de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA.

El Consell d'Administració delega en la Direcció General el nomenament dels integrants de l'òrgan del Comitè Ètic, tret de la seva Presidència.

5.4. Resposta davant de delictes

5.4.1. Canal d'informació i denúncia

Totes les persones membres dels òrgans de govern, empleats/des, clients/es i empreses proveïdors tenen a la seva disposició un canal de denúncia confidencial i segur que podran utilitzar de forma confidencial quan detectin incompliments del Codi de l'Organització o qualsevol activitat que considerin il·lícita.

El canal disposarà d'un sistema de registre de les denúncies rebudes, on constarà la data, una breu descripció del fet i s'assignarà un número d'expedient. S'evitarà fer-hi constar dades personals.

5.4.2. Protocol de resposta

- 1- Rebuda una denúncia, la Presidència del Consell d'Administració o del Comitè Ètic, segons escaigui, obrirà un expedient:
 - a. Si la denúncia afecta a una persona membre dels òrgans de govern o a la Direcció General, la remetrà a la Presidència del Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA.
 - b. Si la denúncia afecta a una persona empleada convocarà al Comitè Ètic per tractar el tema.

- 2- Segons sigui el cas, la Presidència del Consell d'Administració o el Comitè Ètic realitzarà les actuacions de recerca i investigació que consideri pertinents, aquest comptarà, si escau, amb el recolzament de la Direcció General i dels/les sotsdirectors/es afectats/des.

- 3- Un cop realitzades les investigacions corresponents, segons sigui el cas, la Presidència del Consell d'Administració o el Comitè Ètic decidirà:
 - a. L'arxiu de la denúncia per considerar-la injustificada o no constitutiva de cap mena d'infracció penal o generadora de risc penal.
 - b. Si es considera que la denúncia comporta la comissió d'una infracció penal:
 - i. Es donarà trasllat i audiència al/la denunciat/da de la investigació realitzada per tal que exposi la seva versió dels fets i, en el seu cas, diligències addicionals.
 - ii. El/la denunciant haurà de procedir a cursar la corresponent denúncia a l'autoritat pública (Policia o autoritat judicial) si aquesta encara no en té coneixement.
En funció dels fets denunciats i de la gravetat dels mateixos es cursarà la corresponent denúncia a les autoritats competents amb la màxima rapidesa i diligència possible.
 - iii. La Presidència ho comunicarà al Consell d'Administració per tal que adopti les mesures disciplinàries corresponents.
En el supòsit dels expedients tramitats pel Comitè Ètic es procedirà a comunicar-lo a la Direcció General, per tal que adoptin les mesures disciplinàries pertinents, si escau.
 - c. Tan en el supòsit de l'apartat a/ com en el de l'apartat b/, s'obrirà un expedient de revisió del mapa de riscos i de les

mesures de prevenció que confirmarà o, si s'escaigués, modificarà el mapa de riscos i les mesures de prevenció d'aplicació. La tasca de revisió del mapa de riscos resta encomanada al Comitè Ètic de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA

- d. En tot cas, siguin o no els fets constitutius d'infracció penal, Grup Mina Aigües de Terrassa complirà amb els protocols, procediments i disposicions normatives vigents en cada moment, en especial les que fan referència a la salut de les persones, la seguretat i al medi ambient.
- e. En cas de denúncia falsa o fals testimoni:
 - i. En el supòsit que s'hagués cursat denúncia a l'autoritat pública corresponent, es procedirà a denunciar per delictes de denúncia falsa al/la denunciant o per fals testimoni a les persones que haguessin testimoniat en fals.
 - ii. Es procedirà d'acord amb l'apartat b/- iii/.
- f. Es comunicarà al/la denunciant el resultat de l'expedient i les mesures adoptades.

5.5. Règim disciplinari

- 1- El Codi Ètic del Consell regula el règim disciplinari per a les persones membres dels òrgans de govern del Grup Mina Aigües de Terrassa, essent d'aplicació la legislació vigent en relació a aquesta matèria.
- 2- Els incompliments del Codi de l'Organització i demás marc normatiu d'aplicació es sotmet al règim disciplinari general d'aplicació al personal del Grup Mina Aigües de Terrassa.
- 3- Els incompliments del Codi Ètic de Persones Directives i caps es sotmeten al règim disciplinari i de responsabilitat general per a qualsevol incompliment contractual del personal laboral.
- 4- **Del deure de secret:**
 - a. Les persones membres del Consell d'Administració tenen el deure de guardar estricte secret i confidencialitat.
 - b. Les persones membres del Comitè Ètic i la Direcció General tenen el deure de guardar estricte secret i confidencialitat. La violació d'aquest secret es considerarà falta molt greu de l'article 48.8 del V Conveni Estatal de les indústries de captació, elevació, conducció, tractament, distribució, sanejament i depuració d'aigües potables i residuals.
 - c. Aquest deure i la seva especial sanció, es fa extensiu a qualsevol persona de l'Organització que, per raó de les seves responsabilitats tingui accés a la informació de fets objecte de denúncia, inclosos els/les denunciants i testimonis.

6. Formació

Grup Mina Aigües de Terrassa contemplarà en el Pla de Formació accions formatives per a donar a conèixer a tot el personal el mapa de riscos i les mesures de prevenció, així com aquest Manual de prevenció de riscos penals.

El Pla de formació en matèria de riscos penals formarà part i s'integrarà en el Pla de formació general i la seva gestió i execució dependrà del departament de Persones i Coneixement.

Els continguts de les accions formatives seran proposats pel Comitè Ètic a la Subdirecció de Persones i Coneixement. Les accions concretes de formació dissenyades es consultaran al Comitè Ètic.

La modificació del mapa de riscos i la modificació de les mesures de prevenció i control seran objecte de formació i comunicació a les persones afectades.

7. Revisió periòdica del Manual

Sens perjudici de la revisió del mapa de riscos i de les mesures de control i prevenció que es preveuen en l'apartat 5.1.2, es realitzaran les següents revisions:

7.1. Revisions periòdiques

Cada cinc anys es portarà a terme una revisió i actualització sistemàtica del present Manual.

7.2. Revisió per modificacions legals:

Sens perjudici de la revisió periòdica quinquenal, la modificació del marc normatiu d'aplicació, en especial del Codi Penal, comportarà la revisió del present Manual.

Les revisions per modificacions legals i normatives no requeriran de l'aprovació dels òrgans de govern, si bé se'ls hi comunicarà per al seu coneixement.

Aquestes revisions periòdiques són responsabilitat del Comitè Ètic i, tret del supòsit del punt 7.2, requeriran l'aprovació formal dels òrgans de govern de les entitats a les que els hi és d'aplicació el present Manual.

NOTA FINAL: Aquesta és la versió 1 ha estat aprovada pel Consell d'Administració de Mina Pública d'Aigües de Terrassa SA, en data 28 d'octubre de 2015, Pels Consells d'Administració de Patmina SL, Inmobiliària Mina SA i pels òrgans d'administració de Imina Habitatges de Lloguer SL i de Serveis de l'Aigua SA, en data 25 de novembre de 2015.